

- משרד
- בית הוראה
- ארגון בני ישיבות
- הודעות כלליות
- האזנה לשיעורים
- שידור חי
- מחיר שיחה רגילה

פעולת צדיק

ע"ש מהרי"ץ זצוק"ל - גאון רבני תימן ותפארתם

בראשות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א
פוסק עדת תימן

לק"י

העלון יוצא לאור לעילוי נשמת
מנחם בן ר' אברהם זצ"ל

בשורה משמחת!

בס"ד יצאה לאור סדרת הספרים החשובים, פרי עמלו של מרן הגאון הגדול הרב יצחק רצאבי שליט"א, הלא הם שמונת כרכי שלחן ערוך המקוצר - במהדורא מוקטנת ובכריכה רכה.

מהדורא זו יוצאת לאור לעילוי נשמתו של המנוח הרב עמנואל בשארי זצ"ל, שכיהן כמנהלה המסור של "פעולת צדיק" שנים רבות.

ניתן להשיג את הספרים בטל': 03-6780070.

שו"ת עולת יצחק ח"ב!!!

אנו נמצאים כעת לקראת ההגהה האחרונה של שו"ת עולת יצחק ח"ב, טרם כניסתו לדפוס.

ומכאן פנייתנו לכל מי שיש ברשותו תיקונים לספר, הן שגיאות דפוס או שגיאות במראי מקומות או הערות והארות למיניהם.

נא להעבירם אלינו בהקדם לטל' 03-6780070 או לפקס 03-5352657.

ימות המשיח

אנחנו מצפים ומייחלים לישועת ה', בקרוב במהרה בימינו, ויש לנו הבטחות גדולות בספרי הנביאים על העתיד לבוא, ומזכירים זאת על כל צעד ושעל שאנחנו מחכים, לתכן עולם במלכות שדי, כי לצערנו העולם הולך ויורד, כל כך חסירה לנו הקדושה והשכינה והמשיח ובית המקדש, כי כל הירידה הרוחנית של העולם היא בגלל שמקורות הקדושה נצטמצמו ונתמעטו. ואילו היינו רואים אותות ומופתים ונסים ונפלאות, אם היינו רואים את האמונה בחוש, הרבה אנשים היו מתקרבים יותר:

ישנו מעשה נפלא שמספרים כאשר קיסר אוסטריה שביקר כאן בא"י, לפני כמאה שנה, נפגש עם אחד מגדולי רבני ירושלים ת"ו, ושאל אותו שאלה. תגיד לי, זה נכון לפי מה שכתוב בספרי היהודים, כי לעת"ל - אני, קיסר אוסטריה - אשרת אתכם, ואהיה עבד שלכם? כך הוא שאל:

אותו גדול שהיה פיקח וענה לו, אכן, בודאי שזה נכון, אלו פסוקים מפורשים, והיו מלכים אמניך ושרותיהם מיניקתיך, אפים ארץ ישתחוו לך, ועפר רגליך ילחכו, ובנו בני נכר חמתיקך, ומלכיהם ישרתונך:

אמר לו אותו קיסר, ואם אני לא ארצה לשרת אתכם, מה תעשו? ענה לו אותו גדול, אם אתה לא תרצה, אז פירושו שהמשיח עדיין לא בא. זה לא המשיח האמיתי. כי אם זהו המשיח האמיתי שבא לעם ישראל, אזי אתם תרוצו במלוא החשק לשרת אותנו:

זאת תשובה פקחית. כי אם ח"ו היה עונה לו תשובה אחרת, כגון שעל כרחך אתה תשרת אותנו, מי יודע איזה עלילות ח"ו היה יוצא מכך, איזו שנאה היתה נכנסת בלבו. אבל הוא ענה לו תשובה מאד חכמה, כי כאשר יבוא המשיח האמיתי, לא יהיו שאלות, אתה מרצונך הטוב תרוץ להיות משרת של עם ישראל, ויתקיימו כל הדברים הכתובים בפסוקים, אפים ארץ ישתחוו לך וגו':

נראה כי המקור לתשובה הזאת, הוא מדברי הרמב"ם בהלכות מלכים ומלחמות שכתב בזה"ל, אם יעמוד מלך מבית דוד, הוגה בתורה ועוסק במצוות כדוד אביו, כפי תורה שבכתב ושבעל פה, ויכוף בה כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה, וילחם מלחמות ה' - הרי זה בחזקת שהוא משיח:

מתי נהיה בטוחים שזהו המשיח האמיתי? אמר הרמב"ם, אם עשה והצליח, ונצח כל האומות שסביבו, ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל - הרי זה משיח בוודאי. אין ספק שהוא המשיח:

בהמשך דבריו כותב הרמב"ם, ואם לא הצליח עד כה, או נהרג - בידוע שאינו זה שהבטיחה עליו תורה, והרי הוא ככל מלכי בית דוד השלמים הכשרים שמתו. ולא העמידו הקב"ה אלא לנסות בו רבים, שנאמר וזמן המשכילים יבשלו, לצרוף בהם ולברר וללבן עד עת קץ, כי עוד למועד. טוב, הוא היה אדם צדיק, הוא חשב שהוא המשיח, אבל מתברר לבסוף שהוא היה רק מלך כשר, אבל אינו המשיח, ואין הכוונה עליו:

מהרי"ץ בעץ חיים מסביר כי לכן אנחנו אומרים בקדיש, אחרי ויקרב משיחיה - ויפרוק עמיה, כי אם הקב"ה לא יפרוק עמיה, אז סימן שהוא לא משיחיה. בכך מהרי"ץ מסביר יפה את הגירסא שלנו, שהיא בעצם גם גירסת הרמב"ם:

יהי רצון שהמב"ה יחיש לנו משיח צדקו, ויבנה לנו את בית הבחירה במהרה בימינו, אמן:

תענית על נפילת תפילין

שאלה: לצערי הגדול נפלו לי בטעות התפילין שלי עם הקופסא, האם אני צריך לצום או לא. אמנם ראיתי שהרב כתב בספרו שלחן ערוך המקוצר סימן ט' סעיף כ', שצריך לצום. אולם האם זה נוגע גם לבחור ישיבה, שאם יצום זה יפריע לו בלימוד, או שאפשר לתרום כסף לצדקה במקום לצום, ואם כן כמה. אני רוצה לדעת מהי דעת הרב שליט"א בזה, ומה שיאמר כך אעשה בעז"ה. ואם אכן צריך לצום, אזי כמה זמן יש לצום:

תשובה: נרתיק שכתבתי שם בשלחן ערוך המקוצר, שאם נפלו בנרתיק אין צריך להתענות, היינו בכיס, או קופסא המכסה מכל הצדדים. קופסא שמכסה רק חלקן, כגון שעושים בתפילין שלי"ד לשמור רק על הריבוע, אם התיאור או המעברתא נגעו בארץ, צריך להתענות. בחור ישיבה וכדומה, יתענה חצי יום או כמה שעות לפי כוחו, ויעשה איזה סיגוף, כגון להימנע מלאכול או לשתות דבר שאוהב, וכן יעסוק בהלכות תפילין ויזדרז בשמירתן ובקדושתן:

ברכת כובאנה המכוסה בנייר כסף

שאלה: בנדון הכובאנה, הנה ראיתי בספרו שו"ת עולת יצחק חלק א' סימן ל"ז שמברכים עליה ברכת מזונות, אפילו אם קבע עליה סעודה, כדין מעשה קדירה. אך נשאלתי במי שיאפה את הכובאנה בתנור בתוך קדירה בלא כיסוי, אך יכסנה בנייר-כסף, אם עדיין תישאר ברכתה מזונות. או דילמא כיון שנאפתה בתנור, הרי כח התנור מבשלה, ואין דינה כמעשה קדירה:

תשובה: אם הנייר-כסף מכסה אותה מכל הצדדים, באופן שאין מקום לאדים לצאת, נמצא שמתבשלת הכובאנה עם זיעתה, ונשארת ברכתה מזונות כמו כאשר היא מכוסה:

ברכה בידיים מלוכלכות

שאלה: אדם שבתוך סעודתו רוצה לברך על דבר מאכל כל שהוא וידיו מלוכלכות, האם צריך לרחוץ ידיו, או שיכול לברך בעוד שידיו מלוכלכות:

תשובה: אין צריך לרחוץ במים, די לקנח, כמתבאר ממגן אברהם סימן קפ"א סק"ט, ושתילי זיתים שם ס"ק כ"ג. וכמדומה שמנהג העולם להקל אפילו בלא קינוח. ואולי סבירא להו שאין זה מדינא, כי המקור אינו אלא מספר חסידים. ועיין עוד מחצית השקל שם שהעיר מדברי הרמ"א בסימן קנ"ח סעיף ה', ויש לפלפל בזה. ועל כל פנים מהמשנה ברורה סימן קפ"א ס"ק כ"ג מתבאר כי מי שאינו אסטניס, אינו צריך לקנח. ועיין פסקי תשובות דף תקס"ו שכתב דחייב לרחוץ וכו', ונראה שהחמיר מדאי:

אמירת מזמור לדוד בין נט"י לברכת המוציא

שאלה: בקידוש ליל שבת, נהג סבי קודם כל לקדש על הכוס, ולאחר מכן נטילת ידים, וכאשר חוזרים לשולחן בעת אחיזת החלות אומרים מזמור לדוד י"י רועי לא אחסר וגו', ומיד פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון, ורק אז מברך ברכת המוציא. האם המנהג הזה יסודו בטעות. האם כדאי, צריך או אפשר לנהוג כך, או להקדים את אמירת המזמור לפני נטילת ידים, כמנהג רוב האנשים שראיתי. אציין שראיתי בבן איש חי שהזכיר מנהג זה, וכתב שיותר טוב

לומר את המזמור לפני נטילת ידים, אך אפשר להישאר במנהג זה:

יורנו רבינו כיצד לנהוג, ואם אפשר גם לציין מקור למנהגו של-סבי, והאם יש איזה מקור לכך בכתבי רבותינו (אציין שסבי הוא מהעיר צעדה):

תשובה: יש למנהגו מקור, שכך כתב בהדיא המגן אברהם בסימן קס"ו סק"ב כי העולם נוהגים לומר מזמור לדוד י"י רועי וגו' בין הנטילה לברכת המוציא, וכן דעת החיד"א במחזיק ברכה שם, אולם המאמר מרדכי כתב שעדיף טפי לאמרו קודם נטילה, והובאו דבריהם בכף החיים שם סק"ד יעו"ש. גם המשנה ברורה שם סק"ג כתב בהדיא, כי יש שנהגו לכתחילה לומר מזמור לדוד בין נטילה להמוציא וכו', ועיין שתילי זיתים:

ולמסקנא עדיף לפני הנטילה. ואם שכת, יאמר זאת אחרי אכילת כזית פת שאחרי ברכת המוציא. אבל אם יש סיבה שעדיף לך קודם המוציא, נראה לענ"ד דשפיר דמי, שהרי מנהג התימנים בלאו הכי להקל בדיבור אז, כמ"ש בס"ד בשלחן ערוך המקוצר הלכות בציעת הפת סימן כ"ח סעיף ב':

גידול שיער פוני

נשאלתי מבחור ישיבה שיש לו פוני (שיער מגודל כעין בלורית בקידמת הראש), האם יש לו להורידו, והאם זה מוריד מהיראת שמים:

והשבתי כי בודאי צריך להורידו, ומוזכר בספרים שזה מוריד מהיראת שמים, וכל שכן אם השיער נופל על המצח. ויש בזה עוד חששות נוספים, כיעויין מ"ש בס"ד בעיני יצחק על שלחן ערוך המקוצר הלכות פיאות הראש סימן קמ"ט אות כ"ד ד"ה ובעוה"ר וד"ה וראיתי:

מצות צדקה במעשר כספים, והלואה מקופת צדקה

שאלה: א'. האם במעשר כספים שהאדם מפריש, אפשר לקיים גם כן מצות צדקה:

ב'. יש לי קופת צדקה, האם אני יכול ללוות משם כסף ולהחזיר אחר כך:

תשובה: א'. כן:

ב'. לא:

קלות ראש עם קרוב משפחה

שאלה: **זודי** אח אבי הנו כבן שבעים וחמש, והוא אינו נשוי ובודד ממש, כמעט ללא משפחה וחברה. משפחתי אימצה אותו כעין סב נוסף, בכדי לתת לו קשר חברתי, כאשר הקשר ברובו הוא בטלפון, אך גם נפגשים מעט מאד. חשוב לציין שהקשר בין משפחתי לבינו מעשיר אותו מאד ומעסיק אותו, וגם גורם נחת רוח גדולה לאחיו, אבי. בנוסף יש לנו הכרת הטוב כלפיו על עזרתו לנו מספר פעמים, בפרט בעניינים כספיים. בגלל השוני בינינו, בגיל ובהשקפה, אין לנו כמעט נושאי שיחה אמיתיים, ורוב הקשר מתבסס על שיחה קלילה, הומור וכו'. האם הדבר מותר. ואם לא, כיצד יש לנהוג:

תשובה: **איסור** קלות ראש ודברי צחוק וכדומה, הוא בין על האיש בין על האשה, ואפילו קרובי משפחה וזקנים. לכן, אף על פי שאין אפשרות לדבר אתו דברי תורה של-ממש, גם קלים, עדיין אפשר לומר לו משלים, פתגמים ורעיונות וכיוצא בזה, כלומר להבליט את הצד התורני שבהם, והמאור שבתורה מחזירן למוטב:

תשובות מרן הגאון מתוך שו"ת ויען יצחק ח"א שבעז"ה"ת מקוים שיראה אור בקרוב

דור לדור יספר

כי לא ינקה

בספר, והחריש משמוע דבריו, ועצם עיניו מראותו. והוא חוזר ומניף לו בעשב שבידו, וקורא לו כחמור לנאץ אותו, והוא שותק ולא משיב אותו דבר:

פנה לאחוריו והלך לו. הגיע לרחוב לרחוק חמשים אמה, מצאו אדם אחר סבל גוי נבזה. עמד והכה הגוי האלם את האיש הסבל, כי בזה בו בלבו, אמר, מה יעשה זה האיש. אותו הגוי הסבל היה לו בחיקו חרב חלודה, אין בה ממש. אמר, למה זה הכה אותי, מה פשעי ומה חטאתי. לקח החרב ורץ אליו בחמת כעסו, ותקעה בבטנו, ויצאו בני מעיו ותבקע כריסו, ותהי נבלתו מושלכת על הארץ:

ונתקדש שם שמים בפרהסיא, להודיעך כמה גדול כח קדושת התורה, כי מנאצי עובדי ה' יכלו. וידוע כי המיקל בכבוד בעלי תורה, אע"פ שאינם כל כך גמרנים, מאחר שהם חושקים לעסוק בתורה, הקב"ה עיניו תחזינה מישרים לדון דין עשוקים. ונקום ינקם בשבילם, כי לא ינקה ה' למי שמתגרה בם. ואוהב למי שאוהבם רב, כי מוצאי מצא חיים ויפק רצון מה':

מעובד מתוך קורא הדורות לכמהר"ר אברהם ערוסי הלוי זצ"ל

מעשה בחסיד אחד מעי"ת צנעא יע"א, שלא היה כ"כ גמרן, אלא שהיה תם וישר, ירא ה' וסר מרע. והיה משכים ומעריב לבית הכנסת, וזהיר בקרית שמע ובתפלה וציצית ותפלין. והיה מתאחר בבית הכנסת ללמוד עד ארבע שעות ביום, יושב לבדו ומתבודד בספר:

פעם אחת היה שם באותה העיר גוי אחד אָלם, טמא ומטמא, גאה וגאון ודרך רע, שהיה בכל יום עובר ברחוב היהודים ובידו מקל, והיה מיצר ליהודים. זה מכהו, וזה מחרפיהו, וזה מקללהו, ואין דובר אליו דבר. ולא עמד איש בפניו, כי נפל פחדו על כל היהודים, ומחרף ומגדף אלהי מערכות ישראל:

פעם אחת עבר אותו הגוי ברחוב, ובידו עשב מספוא לחמור שלו, שקנה אותו מבית השוק להוליכו הביתה. עבר מפתח אותה בית הכנסת שהחסיד יושב בה, ראה אותה פתוחה. נכנס לתוכה במקלו ובמנעלו ובעשב שבידו:

ראה את החסיד שהיה לומד בספר, ולא הגביה ראשו לראותו, ולא הביט בו. היה קורא לו כחמור ומנופף לו בעשב, להמשילו לחמור להכעיסו, אולי ידבר דבר, להכנס עמו כדי להכותו. ואותו החסיד לומד

אין עומדין להתפלל אלא מתוך הלכה פסוקה

לפנימיות, והמוץ הוא החיצוני הנגלה, ועלידי המוץ אוכלת הבהמה גם החטה הפנימית ופטורה מן המעשר. כן זה שנמשל לבהמה מחמת חסרון ידיעתו בכוונות התפילה וסודותיה, מכל מקום עלידי כוונותו הנגלה, אז מצרף לו הקב"ה כאילו ידע גם הפנימי שהוא סוד המעשר, סוד י' שמותיו ית'. ומיהו מי שזכה לידע בסודות ולא התבונן, אז אשמו בראשו, כמו שכתוב בספר עבודת הקודש. ולעניין תפילה בציבור ילמוד מממרא דרב הונא, כי כשהוא בבית הכנסת ועונה איש"ר, אז הוא מעורר הגאולה, כדאיתא פ"ק דברכות (דף ג' ע"א), בשעה שישראל וכו', ועלידי זה ינקום ה' דם עבדיו, כמ"ש (דברים ל"ב, מ"ג) הרנינו גוים וכו', וכתוב (ירמיה ב', ג') קודש ישראל לה' כל אוכליו יאשמו, והאומות מועלין בקודש ועתידין לשלם כדין מועל בקדש, כמו שפירש רש"י בפסוק (שיר השירים ח', י"ב) האלף לך שלמה וכו':

וזה רמוז במקיז דם בבהמת קדשים מועלים בו, כי עתה בגלות אנחנו כבהמות קדשים נחשבנו כצאן טבחה, וינקום הקב"ה הדם, וגם הכסף וחומשו יושב, וזה הכפל שהוא אסור בהנאה ומועלין בו. הרי שג' אלה הלכות פסוקות מולידות התעוררות לג' עניינים הנ"ל שהם שרשי התפילה עכ"ל:

מתוך עיני יצחק על שלחן ערוך המקוצר חלק ו' (קדושה) סימן קנ"ה ד"ה ל"ג ד"ה במסכת

במסכת ברכות דף לא. גרסינן, אין עומדין להתפלל אלא מתוך הלכה פסוקה. היכי דמי הלכה פסוקה. אמר אביי כי הא דר' זירא, דאמר ר' זירא בנות ישראל החמירו על עצמן שאפילו רואות טיפת דם כחרדל, יושבות עליה שבעה נקיים. רבא אמר כי הא דר' הושעיא, דאמר ר' הושעיא מערים אדם על תבואתו ומכניסה במוץ שלה, כדי שתהא בהמתו אוכלת ופטורה מן המעשר. ואי בעית אימא כי הא דרב הונא, דאמר רב הונא א"ר זעירא, המקיז דם בבהמת קדשים אסור בהנאה ומועלין בו עכ"ל הגמרא:

ומהרי"ץ בספרו מעיל קטון סימן ו' ס"ק קי"א הביא בשם השל"ה שהקשה למה אמרו בגמרא היכי דמי הלכה פסוקה, הלא יש כמה וכמה הלכות פסוקות, כגון פרק איזהו מקומן (זבחים פרק חמישי) שאין בו מחלוקת כלל. ותירץ דמה שבחרו בגמרא לכתוב דוקא אלו השלוש הלכות, הוא כי מהם ילמד האדם רושם בשכלו, לעניין הדיבור ילמוד ממאמר דר' זירא שאומר לישב שבעה נקיים על טיפת דם כחרדל, רמז שידבר בשפה ברורה ולא ישנה אפילו נקודה אחת, כי אפילו בשינוי אחד יכול להחריב את העולם. שכמו שהאשה היא דומה לספל שלימים שאם תפול טיפת דם לתוך הספל היא מטמאה אותו הספל שלימים, כך הדין בתפילה. ולעניין הכוונה ילמוד ממאמר ר' הושעיא, והוא כי בזוהר (בלק דף קפ"ח ע"ב, ובתיקונים תיקון ט"ז דף ל"א ע"א, ותיקון ס"ט דף קי"ב ע"א וקי"ד ע"ב) איתא דחטה היא רומזת לתורה, שמניינה הכי הוי (ר"ל חטה עולה כ"ב, כנגד כ"ב אותיות של-תורה), והחטה הוא פנימי, רמז

רוצים להיות שותפים בזיכוי הרבים, בהפצת תורה ומסורת, בהחזקת כולל אברכים ולומדי תורה, בהוצאת ספרי קודש לאור, בארגון בני הישיבות ועוד, חייגו לארגון "פעולת צדיק" 03-6780070. ניתן לתרום מכספי מעשר (אפשר לתרום גם בכרטיס אשראי/הוראת קבע - קוד מוסד להקמת הרשאה 08540/הפקדה לחשבון בבנק המזרחי סניף 422 מס' חשבון 18711)

רופא כל בשר ומפליא לעשות

ב"ה, מזה כמה חדשים הגיעו אל שולחנינו מקרים רבים של סיפורי ישועות ונסים. כמובן שאין אנו יכולים לפרסם את כלם, אולם בחרנו לפרסם את הסיפור הבא:

אותו מכר התקשר לאחיו ושאל אותו מה לדעתו אפשר לעשות בכדי לעזור לאותה אשה. הלה השיב לו, תאמר לה שתקבל על עצמה שאם תראה ישועה תתרום סך מסוים לארגון "פעולת צדיק":

ואכן היא קיבלה על עצמה לתרום אם תראה ישועה. ולאחר מס' ימים נערכה בדיקה נוספת לעובר ולתדהמת הרופאים לא מצאו בעיה רפואית. אולם, הרופאים ביקשו שתחזור על הבדיקה ע"מ לוודאות שאין כאן טעות: בסופו של דבר, נערכה בדיקה נוספת, ולשמחת כלם לא נמצאה שום בעיה והתינוק נולד שלם ובריא:

מעשה באשה אחת שאינה שומרת תורה ומצוות, שב"ה זכתה והתעברה בתינוק:

בחודש הרביעי להריונה, הלכה אותה אשה לעשות בדיקה שגרתית כדי לבדוק שההריון והעובר במצב טוב:

לאחר שסיימה את הבדיקה, הודיעו לה הרופאים, כי מצאו בבירור בעיה חמורה בתינוק, והדבר יכול לגרום סכנה לה ולעובר. הם הודיעו לה שהפתרון לכך הוא אך ורק ע"י הפלת העובר:

האשה הזו, בצר לה פנתה לאחד ממכריה שהיה אדם שומר מסורת, וסיפרה לו אודות מצבה העגום, ונפשה בשאלה אם יודע הוא מה אפשר לעשות במצב שכזה:

אז נדברו יראי י"י איש אל רעהו וגו'

ונכתוב את הדברים לפנינו, להיותם לזכרון לנגדנו, ולטוטפות בין עינינו

בהיות שבחדשים האחרונים יצא הקצף מלפני ה' החל נגף הקורונה רח"ל, ועל צוארינו מוטל לפשפש במעשינו, מה חרי האף הגדול הזה, מה זאת עשה אלד"ים לנו, ולא עוד אלא שגורשנו מהסתופף בחצרות בית ה' בבתי כנסיות ובתי מדרשות, ויבוקש הדבר וימצא כי אחד מן המרעין בישין הוא עוון הזלזול בכבודם מעונות השכינה מקדשי מעט, הדיבור מביא דבר ח"ו, על כן אנו מקבלים על עצמנו בל"ג עשרת הדברים דלקמן:

ה. אחרי הדרשות וד"ת שבלילי שבת קודש וכד', אינו זמן שלי שקלא וטריא. זמן תורה לחוד, וזמן תפילה לחוד. הגבאים ישגיחו לתקן הענין בדרך כבוד:

ו. ומקדשי תיראו. בחדר הקטן, לומר סמוך לכניסה את הפסוק ואני ברב חסדך וגו', וכנסים ומשתחווים להיכל הקדש. אח"כ לומר בבית אלד"ים נהלך ברגש. בסיום התפילה לפני שיוצאים, מחזירים פניהם להיכל, משתחווים ויוצאים ואומרים את הפס' י"י נחני בצדקתך וגו':

ז. עריכת השולחנות לצורך קידוש בשבת בבוקר לכב' שמחת בר מצוה וכיו"ב, לא תיעשה בעת אמירת פיתום הקטורת וכו', שאז נהפך ביהכנ"ס למרקחה ח"ו. אלא בסיום התפילה כולם יחד בזריזות, ואיש את אחיו יעזרו, למנוע עיכובים וטורח ציבור:

ח. כמו כן קיפול המפות במוצ"ש, לא יעשה תוך כדי התפילה והקדישים וכו' וכל אחד יקפל המפה שעל שלחנו לאחר התפילה. כיוצא בזה לא יעשה אז כל ענין ציבורי המסיח את דעת המתפללים:

ט. כל אחד ישתדל להגיע לתפילה בזמן. והמקדים תעב"ט. בשבת ויו"ט שחרית, אף שאנחנו כאן מודיעים את הזמן של הודו, ולא המהולל, מ"מ ביהכנ"ס אז איננו מלא, הלאויל לשליש ולרביעי:

י. אם ח"ו יהיו בעתיד פרצות בענינים הללו ודומיהם, יפעלו הגבאים בדרכי נועם לסלק את המכשולים, ונצטרך לעורר על כך בפרהסיא כגון להכריז ולהזכיר על כיבוי הפלאפונים וכד':

א. להיזהר ולהישמר בהם מקלות ראש ושיחה בטלה וכיו"ב כדת וכהלכה, אפילו שלא בעת התפילות וקריאת ס"ת, הן בעצמנו והן להזכיר ולעורר את זולתנו. החיוב מוטל אף על הגבאים וראשי הקהל למעט גם בדיבורים הנצרכים, ובודאי שלא לדבר בזמנים האסורים, כי לפעמים דוקא להם יש הרגשה שהותרה הרצועה היות והם מטפלים בעניני בית הכנסת, וממילא מהם מתחילה הפרצה לשאר הציבור:

ב. איסור חמור להשאיר פלאפון דלוק גם על מצב רטט, ואפילו שקט יש להחמיר כי מצוי שמסתכלים מי התקשר וכו', כדין כל דבר המטריד בתפילה, ולכן עוד קודם הכניסה לביהכנ"ס נחשיב חובה לכבותו. זולת בשעה"ד ופיקו"נ שאז ישאיר ברטט, ולא לדבר בו בתוך ביהכנ"ס, אלא יצא לחוץ ידבר:

ג. עלונים וכד' (וה"ה ספרים), אין לקרוא ולעיין כלל בשעת התפילות חזרת הש"צ וקס"ת, ואין לחלקם זולת בסוף התפילה ממש, אחרי עלינו לשבת. אם ישארו על השלחנות בלילי שבת קודש, הגבאים וכל אשר נדבו לבו, יאספו אותם בבוקר לפני שחרית, וכן לפני מנחה:

ד. קודם גמר עלינו לשבת, אין לדבר איש עם רעהו, וכמובן זה גם בימות החול שחרית וערבית, כל שכן בשבת קודש, אפילו לא לומר שבת שלום וכיו"ב, כי עלינו לשבח שבח גדול וכוחו עצום, מה שאין הפה יכול לדבר:

אוי לנו בניו של מקום ב"ה, שגלינו מעל שלחן אבינו. ויהי רצון שיתקיים בנו מקרא שכתוב ויעמוד פינחס ויפלל ותעצר המגפה. מה צריך הקב"ה לעשות עוד, כדי שסוף סוף נשתנה ונשתפר? לא תקפ"ץ (לא תקום פעמיים צרה), ונודרז לפני שיהיה מאוחר ח"ו. כי קרובה ישועתנו לבוא, וצדקתנו להיגלות.

בברכת והסיר י"י ממך כל חולי וגו' הצב"י יצחק דצאבי יצ"ו